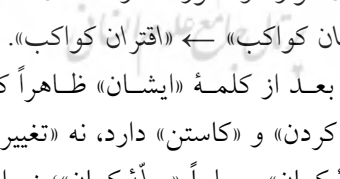

چند پیشنهاد دربارهٔ مقاله
«طرح چند نکته و دشواری واژگانی کهن‌ترین طومار نقالی»

سید محمد دبیرسیاقی

در مقاله بسیار سودمندی که محقق ارجمند آقای سجّاد آیدنلو تحت عنوان «طرح چند نکته و دشواری واژگانی کهن‌ترین طومار نقالی» در فرهنگ‌نویسی (جلد سوم، بهمن‌ماه ۱۳۸۹) نوشته بودند مواردی به نظر ایشان نادرست یا مُحرّف آمده بود و مواردی را هم حدس زده بودند. بخشی از آن موارد و صورت درست آن‌ها نقل می‌شود:

صفحه ۱۱۷، سطر آخر: «امتحان کواکب» ← «اقتزان کواکب».
صفحه ۱۱۸، سطر ۱۰ و ۱۱: بعد از کلمه «ایشان» ظاهراً کلمه «رو» افتاده‌است و «تخفیف دادن» هم معنی «کم کردن» و «کاستن» دارد، نه «تغییر لباس».
صفحه ۱۱۹، سطر ۱۸: «حصهٔ کمان». مسلماً «چلهٔ کمان»؛ زیرا ته تیر را در چلهٔ کمان می‌نهادند و سپس رها می‌کردند. «گشاد دادن» تیر از کمان هم معنی «رها کردن» تیر دارد.

صفحه ۱۲۱، سطر ۲: کلمه «زنید» شاید «زین‌بد» باشد؛ زیرا «زین» و «زین‌افزار» اسلحه است و «زین‌بد» به معنی «اسلحه‌دارباشی».

صفحهٔ ۱۲۲، سطر ۱: «شیرخط». مسلماً «سبزخط» است. سعدی می‌فرماید:

سعدی خط سبز دوست دارد
نه هر الف جوالدوزی

صفحهٔ ۱۲۲، سطر ۱: «ضربت پهلوانی». ظاهراً «حرفت پهلوانی» یا «طریقت پهلوانی».

صفحهٔ ۱۲۳، سطر ۲۱: «فرس کنان». احتمالاً «غرش کنان».

صفحهٔ ۱۲۵، سطر ۱۳: «حصهٔ کمان» ← «چلهٔ کمان».

صفحهٔ ۱۲۷، سطر ۱۶: «خشک شاهی». شاید «خسک» باشد که خار فلزی سه‌گوشه

بوده‌است که در جنگ‌ها بر سر راه دشمن می‌ریخته‌اند و مانع حرکت اسبان

می‌شده‌است. در جنگ نهایند ایرانیان از آن استفاده کرده‌اند. ضمناً «ناوک اسلحه» هم

ممکن است «ناوک آسینه» باشد، جمع «سینان».

□

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی